

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref LF/AD-/0754/13

Yr Arglwydd Dafydd Elis-Thomas AC
Cadeirydd Y Pwyllgor Amgylchedd a
Chynaliadwyedd
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

7 Awst 2013

Sioe Frenhinol Cymru 2013 – cwestiynau a godwyd Rheoli Cŵn

Diolch i chi am eich llythyr dyddiedig 15 Gorffennaf. Rwyf yn ymateb yn benodol i'r cwestiynau ynglŷn â rheoli cŵn a ofynnwyd gennych yn y llythyr hwnnw ac yn ymateb hefyd i'ch cais am ateb erbyn 2 Awst. Mae'n siŵr y byddwch yn deall nad oedd modd ateb cyn i'r Pwyllgor gyfarfod ar 24 Gorffennaf.

Wrth ateb, rydym wedi cyflwyno sylwadau mewn ymateb i'r cwestiynau penodol a godwyd gennych, fel a ganlyn:

- “Mae paragraff 31 o'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn nodi mai barn Llywodraeth Cymru yw bod darpariaethau Rhan 7 o'r Bil Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma (“y Bil”) o fewn cymhwysedd y Cynulliad. Ymddengys nad yw Llywodraeth y DU o'r un farn (Gweler paragraff 86 o'r Nodiadau Esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Bil). A allwch chi gadarnhau:
 - **a) A ydych wedi cynnal unrhyw drafodaethau gyda Llywodraeth y DU ynglŷn â chymhwysedd y Cynulliad i ddeddfu mewn perthynas â Chŵn Peryglus;”**

Ydw. Mae trafodaethau wedi'u cynnal gyda Llywodraeth y DU. Yn fy marn i, mae gan y Cynulliad Cenedlaethol y cymhwysedd deddfwriaethol angenrheidiol i fwrw ymlaen â'r polisi a amlinellwyd ar gyfer ein Bil arfaethedig ar Reoli Cŵn (Cymru).

- **b) A fydd y cynnig yn ceisio cydsyniad mewn perthynas â Chymal 99 o'r Bil, a ddrafftwyd mewn ymateb i ddyfarniad Sandhu. Er bod y Memorandwm yn cyfeirio at Adran 7 o'r Bil, nid oes unrhyw sôn am adran 99;**

Gallaf gadarnhau bod y cynnig, fel y'i cyflwynwyd gyda'r memorandwm ar 23 Mai, eisoes yn ceisio cydsyniad mewn perthynas â'r holl ddarpariaethau yn Rhan 7 o'r Bil. Fodd bynnag, rydych yn llygad eich lle wrth ddweud nad oes unrhyw gyfeiriad penodol at Gymal 99 yn y memorandwm.

Fel y dywedaso, drafftwyd Cymal 99 mewn ymateb i ddyfarniad Sandhu a oedd yn ymwneud ag ailgartrefu bridiau cŵn a waharddwyd o dan adran 1 o Ddeddf Cŵn Peryglus 1991. Mae'r Cymal yn nodi'r prawf y mae'n rhaid i'r llysoedd ei ddefnyddio wrth ystyried Gorchmynion Difa yn dilyn collfarn o dan y Ddeddf. Byddaf yn cyflwyno memorandwm diwygiedig er mwyn egluro bod Cymal 99 yn un o'r darpariaethau yr ydym yn ceisio cydsyniad mewn perthynas ag ef.

- **c) A ydych o'r farn bod gan y Cynulliad y cymhwysedd angenrheidiol i gyflwyno esemptiad mewn perthynas ag "achos yn ymwneud â deiliad tŷ", megis yr un yng Nghymal 98 (2) (b) o'r Bil;**

Ydw, mae Cymal 98(2)(b) yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad mewn perthynas â phynciau a restrir o dan benawdau 1 (Amaethyddiaeth, coedwigaeth, anifeiliaid, planhigion a datblygu gwledig), 9 (iechyd a gwasanaethau iechyd) a 15 (Lles cymdeithasol).

- **d) Pam yr ydych o'r farn ei bod yn briodol defnyddio'r Bil yn hytrach na chyflwyno deddfwriaeth ar wahân?**

Fel y dywedais yn fy Natganiad Ysgrifenedig ar 2 Mai, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i sicrhau ein bod yn delio'n effeithiol â chŵn sy'n beryglus ac allan o reolaeth. Rydym wedi ymrwmo i greu fframwaith statudol a fyddai'n ei gwneud yn anghyfreithlon i gŵn fod allan o reolaeth ac yn beryglus ar safleoedd preifat. Rydym hefyd wedi ymrwmo i ddiogelu cŵn cymorth, er enghraifft cŵn tywys a chŵn clywed, yn ogystal â threfn statudol i ddiogelu lles cŵn a hyfforddi cŵn.

Rwyf wedi ystyried yn ofalus sut orau mae cyflawni'r amcanion hyn er mwyn amddiffyn ein plant, ein teuluoedd a'n cymunedau'n well. Rwyf wedi ymrwmo hefyd i newid diwylliant yn y tymor hir. Ni all deddfwriaeth ar ei phen ei hun wneud hynny ond bydd yn mynd at wraidd y broblem drwy annog perchenogion cŵn i fod yn berchenogion cyfrifol.

Mae'n trafodaethau gydag awdurdodau gorfodi a sefydliadau yn y trydydd sector yng Nghymru wedi dangos y byddai'n llawer gwell gan y rheini sy'n gorfodi'r gyfraith ymyrryd yn gynnar er mwyn atal digwyddiadau angheuol a/neu unrhyw berygl i les y ci. At hynny, mae Bil drafft y Swyddfa Gartref ar Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma bellach yn cynnwys y diwygiadau i Ddeddf Cŵn Peryglus 1991 a nodwyd yn ein Bil drafft.

Rwyf wedi edrych ar ddarpariaethau'r Bil drafft ar Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref ac, er fy mod yn derbyn nifer o'r sylwadau sy'n beirniadu'r bil drafft, rwyf, er hynny, yn grediniol y gallai fod yn ffordd ddefnyddiol o wireddu'n huchelgais. Mae'r Bil Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma wedi'i gyflwyno gerbron Senedd y DU erbyn hyn, a byddaf yn parhau i weithio

mewn partneriaeth â Llywodraeth y DU ar y mater hwn er mwyn sicrhau cysondeb wrth reoli cŵn ar draws Cymru a Lloegr (o gofio bod cŵn a'u perchnogion yn teithio ar draws ffiniau). Byddaf hefyd yn parhau i bwysleisio pwysigrwydd yr agweddau a ganlyn:

- bod rheoli cŵn yn briodol yn cael effaith ar eu lles;
- bod gan berchnogion cŵn gyfrifoldebau;
- ei bod yn werth llunio canllawiau y gellid eu defnyddio yng Nghymru a Lloegr fel ei gilydd.

Fel rhan o'r cydweithio agos â Llywodraeth y DU, cafodd cyfarfod ei gynnal yng Nghaerdydd ar 22 Gorffennaf 2013 rhwng swyddogion yn cynrychioli Llywodraeth Cymru, y Swyddfa Gartref a DEFRA, grŵp bach yn cynrychioli awdurdodau lleol Cymru a Lloegr, swyddog arweiniol Cymdeithas Prif Swyddogion yr Heddlu (ACPO) ar gŵn peryglus, a rhai o aelodau heddluoedd Cymru a Lloegr. Cadeiriwyd y cyfarfod hwnnw gan un o swyddogion Llywodraeth Cymru, a'i ddiben oedd sicrhau bod y canllawiau sydd wrthi'n cael eu datblygu ar gyfer y rheini a fydd yn gorfodi'r gyfraith yn rhai priodol, ac y byddant yn addas at ddibenion Cymru a Lloegr fel ei gilydd.

Yn y cyfamser, rwyf yn cadw'r opsiwn o gyflwyno Bil ar gyfer Cymru.

Gobeithio y bydd yr ymatebion hyn o gymorth i chi.

Alun Davies AC / AM

Y Gweinidog Cyfoeth Naturiol a Bwyd
Minister for Natural Resources and Food

